

skulde gøre Gengæld over for Sverige, end just de Raastoffer, som vi selv skulle bruge. Hvad i det hele taget Industriens Stilling til fremmed Beskyttelse angaar, vil jeg kort sige, at jeg ikke tror, at den danske Industri anser det for hensigtsmæssigt at slaa et bestemt Princip fast eller at indrette alle Forhold her til Lands efter et saadant Princip og til Være og Forherligelse for det; jeg tror, at man skal indrette sig saaledes, som det passer bedst i Øjeblikket efter hvad der, som man siger, er mest opportunt. Og nu er det sikkert, at naar Landene rundt omkring os indføre en høj Toldbeskyttelse, spærre de jo derved deres Omraade for Varer, som frembringes her og udføres herfra, og det kan blive meget generende for os. Det ærede Medlem for Sorø Amts 3dje Valgkreds deler jo sikkert ganske denne min Mening; i hvert Fald har han for saa Uger siden udtalt dette i en Artikkel i „Socialdemokraten“, idet han, der iøvrigt stærkt forherligede Forholdene i England, indrømmede, at det dog hændte, at man i England kunde have Arbejdsløshed og Nød blandt Arbejderne; men, sagde det ærede Medlem, saa var det fremmede Landes sjendtlige Toldpolitiks Skyld.“ Men det, der saaledes gælder for England, gælder aabenbart i endnu højere Grad for Danmark. Det vil ses af det paa de Herrers Pladser omdelte femte Hæfte af det af Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri udgivne Tidskrift, at den danske Industri har en ikke ganske ubetydelig Eksport, idet denne i de sidste 5 Aar har indbragt lidt over 20 Mill. Kr. om Aaret; nu er det klart, at det vil være en ikke ringe Gene for os, om en Udførsel til et saadant Beløb blev standset, og den standes jo ved, at fremmede lufte for os. Naar det sker, er der kun det indenlandske Marked tilbage for os, og det er da indlysende, at hvis vore Arbejdere og Arbejdsgivere ikke skulle blive erhvervsløse paa denne Maade, er det hensigtsmæssigt at gøre noget for at bevare det indenlandske Marked for os selv. Det er dette, som Industrien og den Toldanskuelse, som jeg repræsenterer, tilfægter, men vi have ikke de Meninger, som det ærede Medlem tillagde os. Da jeg nævnte, at vi i Femaaret 1889—93 have udført for over 20 Mill. Kr. aarlig, skal jeg benytte Lejligheden til her at tilføje, at Opgørelsen for 1894, som dog endnu ikke foreligger i Detail, vil udbiøje en meget betydelig Stigning af denne Udførsel af danske Industrivarer; Udførselen har nemlig udgjort 23—24 Mill. Kr. i de sidstnævnte Aar.

Der er en anden mere almindelig Bemærkning fra det ærede Medlems Side,

som jeg kortelig skal berøre, nemlig vort Forhold til England. Paa dette Omraade søgte det ærede Medlem at røre vort gode Hjerte ved at forestille os, at det engelske Folk var en særdeles elskværdig Nabo, som indrettede alt saa godt for os, hvorfor vi burde gøre Gengæld og ikke opkræve ublu Toldsatser af dets Varer, men særlig begunstige Englænderne; derved skulde vi erhverve os den engelske Nations Sympati. Naa, hvis det kun er Sympati, vi ville erhverve os paa denne Maade, vil jeg ikke tillægge det stor Betydning. Jeg tror nemlig, at vi have haft denne Sympati ved forskellige Lejligheder uden at tjene stort derved. Ærede Medlemmer vide jo vel, hvorledes det engelske Parlament i 1864 brød ud i Hurraraab ved at høre om Sejren ved Helgoland; da havde vi altjaa det engelske Folks Sympati, men jeg tror ikke, at denne engelske Sympati indbragte os andet end Hurraraabene, og det synes jeg forslaar meget lidt. Naar det kun gælder om at vinde saadan Sympati, kunne vi vist undvære den. Noget andet var det, om vi kunne vinde positive Fordele derved. Det ærede Medlem jagde, at i England var der nu begyndt at komme en Strømning til Orde, som gik ud paa, at naar vi ikke vilde begunstige England paa Toldomraadet, kunde vi vente, at England vilde straffe os ved at lægge Told paa vore Eksportartikler; det havde det ærede Medlem blandt andet læst i en Avis i Bradford. Nu er Bradford jo en engelsk Fabrikby, men der er jo ikke saa saa Fabrikbyer i England, og jeg savner den fornødne Maalestof til at kunne bedømme, hvilken Betydning Bradfords Times, eller hvad den nu hedder, har i England. Jeg kunde jo f. Eks. tænke mig, at den ikke betød mere end en Avis i en af vore Fabrikbyer, f. Eks. i Frederiksværk eller Silkeborg, og det vilde jo ikke være saa verdensrytende, om en Avis i en saadan By skrev noget imod et fremmed Lands Toldpolitik; ja, selv om vi gik højere op og tænkte paa en af vore Stiftstidender, vilde Resultatet slet ikke blive saa forfærdeligt. Jeg tror derfor ikke, at hvad der har staaet i Bradford-Avisen, er saa skræmmende, at vi behøve straks at tage os det nær. Men selv om jeg skulde tage fejl heri, nu vel, saa særdes det ærede Medlem, saa vidt jeg ved, ikke saa ganske lidt i England; han har jo i hvert Fald Forbindelser derovre, ja mulig endogjaa med det omtalte Bradford-Blad. Nu ere Englænderne jo undskyldte, naar de ikke vide saa god Besked om danske Forhold; det kende vi jo bedre, og særlig det ærede Medlem, som er saa grundig inde i Toldspørgsmaalet, og som